

Doorbraak

Maandblad van de Vlaamse Volksbeweging vzw www.doorbraak.org

Afgiftekantoor Antwerpen X P508831 Passendalestraat 1A 2600 Berchem redactie@doorbraak.org

België-Belgique
PB
Antwerpen X
8/2828

2
2009

De Vlaamse Volksbeweging, op zoek naar Vlaamse kiezers, startte haar campagne in Brugge

Wil de beste kandidaat nu opstaan?

De nood was zo hoog dat de Wetstraat, CD&V en Laken zijn diensten inriepen. Dat was de eerste zin van een paginagroot interview met Wilfried Martens in *De Morgen*. CD&V heeft zijn Vlaamse vlam verloren. Van Rompuy doet wat Verhofstadt deed na 1999: de regionale sleutel van het verkiezingssucces kraken in de Wetstraat. Die was al geplooid na de breuk van het kartel.

Voor wie er mocht aan twijfelen: de lancering van de regering Van Rompuy is mede het werk van Marianne Thyssen en Kris Peeters. 'Die hadden de opdracht in CD&V om een oplossing te vinden' (samen met Dehaene en Van Rompuy zelf), aldus Martens. Wordt die oplossing - die er geen is en geen meer kan zijn - de strop rond hun eigen nek (de recentste peilingen zetten CD&V op verlies. Onder de twintig procent zelfs...)?

Misschien. Peeters pakt goed aan. En houdt de drietrapsraket Leterme-Vervotte-Vandeurzen de komende maanden maar in de gaten. Politiek is machtsverwerving. Macht komt soms uit de tranen van (en om) de verliezers. In de winkelwandelstraten ruist het medelijden van de kiezer. Het valt nog te bezien of het riet wel is gekraakt. En vooral op wie de kanonnen van de oppositie zijn gericht.

Bart De Wever mag dan al zeggen niet meer te geloven in 'participationisme', de N-VA stuurt signalen uit die niet meteen wijzen op een radicalisering. Alle deuren openhouden? Geert Bourgeois neemt in *Knack* enige afstand van de separatisten. De N-VA-affiches in Wallonië zijn voor sommigen een soort schuldbekentenis na de Strépy-campagne (vrachtwagens met nepgeld symboliseerden er de geldstroom naar Wallonië). Versterkt de *romance* van De Wever niet het transfertentaboe? Afwachten of de grapjes en kwikke quotes van De Wever een stemmenkanon maken. Zijn partij staat immers voor een kiesdrempeldilemma: zuigen aan de radicaal-Vlaamse kant of aan CD&V-kant. Wie zuigt, moet blazen....

Lijst Dedecker kan worden afgeremd door het gereutel vanuit de massa die er zich aan vastklampt. Dedecker zelf beseft nog het meest dat zijn partij geen verzamelplaats van meeëters mag worden. Ook hij staat voor een probleem. Zijn kar rijdt met een blauw en een zwart-geel wiel. Tot er een afdraait? Boudewijn Bouckaert, LDD-lijsttrekker in Oost-Vlaanderen, legt in een vrije tribune (blz. 10) uit wat zijn partij bezielt.

En ook Vlaams Belang moest kiezen op een kruispunt: *stilstaan of oversteken*? De terugkeer naar de bokshandschoen, het verdwijnen van 'verruimers', de back to basics (migranten-thema), het lijkt allemaal op een wat paniekerige retrostrategie. De partijleiding lijkt te verdeeld om wat dorre takken weg te snoeien en de oversteek naar de macht mogelijk te maken. Ligt het "Vlaams" belang dan niet aan de overkant, de kant van de besluitvorming? De partij heeft groot gelijk dat het cordon een echte schande blijft. Maar met die wetenschap schiet Vlaanderen niet op.

N-VA (CD&V vooraf), LDD (OpenVld vooraf) en VB (sp.a vooraf) zijn erin geslaagd de traditionele partijen te *vermageren*. Als ze de Vlaamse politieke macht verder willen versterken moeten ze (blijven) mikken op het juiste doel.

Het politieke Vlaanderen kan de komende maanden nog alle kanten op. De VVB zal als niet partijpolitiek gebonden vereniging kiezers aanmoedigen om in de eerste plaats te *Kiezen voor Vlaanderen*. Niet de luidste roeper, maar de beste strateeg verdient het vertrouwen van de kiezer. Op 7 juni - tussen eerste stek en kiesdrempel - telt elk procentje. Het zou niet de eerste keer zijn dat de Vlaamse Beweging een woordje meebeeslist. De compromissenorgie in de Wetstraat heeft lang genoeg geduurd. Wil de beste kandidaat nu opstaan?

■ JAN VAN DE CASTEELE

PERSWIJS

Christophe Deborsu in De Standaard, 7 januari: 'Wat België betreft, stamt Van Rompuy uit het pre-N-VA-tijdperk. Geruststellend voor de unitaristische Walen.'

Joëlle Milquet (CDH) in De Standaard, 10 januari: 'Of ik een staatshervorming mogelijk acht? Natuurlijk, het wordt zelfs een mooie staatshervorming.'

Stefaan De Clerck in het maandblad Randkrant: 'We moeten de mogelijkheden van de Europese Groepering voor territoriale samenwerking toepassen op Brussel... We moeten ophouden met grondwettelijke debatten... We moeten niet langer de nadruk leggen op grenzen en rechten en plichten... We moeten ons niet langer druk maken over een morzel grond of een corridor. Dat is allemaal passé!... Politieke structuren moeten veel flexibeler worden.'

Bert De Brabandere (voorzitter Jong-CD&V) in De Standaard, 2 januari: 'Ik heb altijd geloofd dat de CD&V nooit meer zou veranderen in de oude CVP. Altijd heb ik CD&V verdedigd, ook al bleven de mensen erbij dat die oude CVP ooit wel zou terugkeren. Ik was echt overtuigd van het tegendeel: wij gingen onze beloftes houden.'

Geert Bourgeois in Knack, 6 januari: 'Wij wilden deel uitmaken van een Vlaamse formatie die het confederalisme nastreefde... Ik beweer in elk geval niet dat ik een separatist ben. Toch niet zoals onze tegenstanders dat begrip invullen. Separatisme betekent voor hen dat een regio zich afscheurt en op zichzelf terugplooft. Dat is niet wat de N-VA wil.'

Carl Devos in Het Nieuwsblad, 16 januari: 'Van De Wever weet toch iedereen waarvoor hij staat: hij is separatist en wil een onafhankelijk Vlaanderen.'

Bart De Wever (N-VA) in De Standaard, 2 januari: 'Het meest cruciale waarover ik dit jaar mijn mening heb moeten herzien is het participatisme. Dat wil zeggen dat je als drukkingpartij niet eeuwig in de oppositie kunt zitten, maar op een bepaald moment moet deelnemen aan de macht om bijvoorbeeld een staatshervorming te doen slagen. Het is Hugo Schiltz die de methode indertijd in de Volksunie heeft geïntroduceerd.'

Kris Peeters in De Morgen, 10 januari: 'In Vlaanderen heb je een gigantische versnippering in het politieke landschap, in Wallonië heb je gewoon de machtsstrijd tussen de PS en de MR. De coalities zullen waarschijnlijk op alle niveaus erg verschillen... Goed dus dat ik altijd tegen samenvallende verkiezingen heb gepleit. Het is nu vrij waarschijnlijk dat de verkiezingen niet zullen samenvallen, al kun je in de politiek nooit zeker zijn... Het Vlaamse niveau zal alleen niet volledig ondergesneeuwd raken door het federale.'

Emiel De Bolle

KORT

Zangfeest: 15 februari

Het Algemeen Nederlands Zangverbond, 60 jaar jong, verhuist het Zangfeest naar de Lotto Arena, een gloednieuwe, gezellige en comfortabele zaal vlak naast het Sportpaleis en heeft plaats op een nieuwe datum: 15 februari 2009. Zo blijft men buiten de lenteperiode met zijn communiefeesten en vele buitenactiviteiten in april. Onder het motto 'Een hart voor Vlaanderen' focust het 72ste Vlaams Nationaal Zangfeest op Brussel, onze hoofdstad, zowel economisch als cultureel van groot belang voor Vlaanderen. Het ANZ wil ook de vele beloftes van onze volksvertegenwoordigers (splitsing BHV, een grote staatshervorming,...) niet vergeten en de politici onder druk zetten om woord te houden. 'Het is tijd voor verandering! Tijd voor een eigen staat', aldus het ANZ.

De kloof: economie (1)

Vlaanderen wil met het VIA-project "Pact 2020" (Vlaanderen in Actie, op 20 januari nog eens opgepoetst in Hasselt) over dik tien jaar tot de top vijf van Europese regio's behoren. Mooi zo, want vandaag is Vlaanderen lichtjes gezakt tot 31ste op 131 regio's in de EU. Dat verleidt Johan Rasking in *De Standaard* tot gewaagde uitspraken: 'Onze zelfgenoegzaamheid doet niet alleen geloven dat we het economisch een pak beter doen dan de burens uit Wallonië, maar zelfs dat we onbedreigd meedoen aan de Europese top. Helaas is dat niet (langer) het geval.' Heeft Rasking de rapporten wel bekeken?

De kloof: economie (2)

Rasking merkt niet op dat de cijferreeksen een paar jaar achterop lopen. Evenmin dat een vergelijking met 125 regio's bijwijlen lachwekkend is. Voor Vlaanderen komen "regio's" als - houd u vast - Hamburg, Bremen, Londen, Ile de France en Brussel of drie regio's uit Nederland... Een vergelijking met EU-staten is relevanter. En als Rasking Vlaanderen en Wallonië dan toch wil vergelijken, dan moet hij maar eens naar het rapport van Wallonië kijken, vooraleer te stellen dat "we" (alle Vlamingen?) stellen dat we zelfgenoegzaam "geloven" dat we het beter doen dan de burens uit Wallonië. Inzake arbeidsproductiviteit staat Vlaanderen helemaal bovenaan, volgt Wallonië een paar tientallen plaatsen verderop. Inzake BBP per inwoner staat Vlaanderen op plaats 31, met 26 891 euro, Wallonië met 19 584 heel wat verderop. Inzake werkzaamheidsgraad doet Vlaanderen het relatief gezien niet goed (60,9%), maar is Wallonië bijna hekkensluiter (50,9), enkele plaatsen voor het Poolse Poludniowo-Zachod-

ni. De werkloosheidsgraad dan maar? Vlaams Gewest 4,3 procent, Waals Gewest 10,5 procent... (www.vlaandereninactie.be)

De kloof: vreemdelingen

In 1997 was 11,7 procent van de Waalse bevolking *vreemdeling* (andere nationaliteit), in 2007 nog maar 9,2 procent (bron: www.iph.fgov.be/epidemie/spma - statistieken website Volksgezondheid). Minstens een deel van de daling heeft te maken met het groot aantal immigranten dat Belg werd. In Vlaanderen steeg in dezelfde periode het aandeel vreemdelingen van 4,0 procent naar 5,3. (DS, 15 jan.)

De kloof: de files

Tegen 2020 zal bij ongewijzigd beleid de file in België met meer dan de helft aangroei en en aangezien meer dan 90 procent van de verkeersopstopping zich in Vlaanderen afspeelt, zal het verkeersprobleem van de toekomst zich ook voornamelijk daar afspeelen. Dat blijkt uit een studie van het Leuvense studie bureau Transport & Mobility (TML) in opdracht van de federale overheidsdienst Mobiliteit.

De kloof: gezondheidszorg

De taalgrens is ook een zorggrens. Volgens een enquête van het nieuwe medische blad *Trends voor Specialisten* is ongeveer de helft van de Vlaamse specialisten voor de splitsing van de gezondheidszorg. Eerder onderzoek, gepubliceerd in *De Huisarts* (28 sept. 2006) en *De Artsenkrant* (15 mei 2007) leert dat 66% van de Vlaamse huisartsen voor de splitsing van de totale sociale zekerheid was en driekwart voor de splitsing van de gezondheidszorg. Ter herinnering: in aanloop naar de verkiezingen van 2007 zei Inge Vervotte 'dat we een eind moeten maken aan de federale wafelijzerpolitiek door de gezondheidszorg te splitsen. Na de verkiezingen mag er geen status-quo zijn'. 'Ook de artsen moeten naar de stembus', repliceerde Louis Ide (N-VA).

De kloof: antidepressiva

Het verbruik van antidepressiva ligt hoger in Wallonië dan in Vlaanderen en Brussel. Zo bedroeg de gemiddelde kostprijs aan psychofarmaca in 2007 in Wallonië 76 euro per hoofd. In Vlaanderen ligt dat gemiddelde op 54,68 euro per hoofd. (*De Huisarts*). (DS, 21 jan.)

→ vervolg p. 11

Commentaar

Chantagefederalisme

BHV is een symbooldossier, zeggen de negationisten van de Belgische ziekte. En dat is het ook, maar misschien wel in een andere betekenis dan zij bedoelen. Het symboliseert namelijk precies de Belgische ziekte, of liever nog het soort federalisme dat in dit land wordt beoefend. Er is veel geschreven over de verschillende soorten federalisme, en er zijn geen twee federale systemen identiek. De analyse daarvan is zeker nuttig om een en ander te begrijpen.

Het verschil bv. tussen *vertrouwensfederalisme* en *wantrouwensfederalisme*, naargelang men de structuren moet vormgeven vanuit het vertrouwen dat de verschillende deelstaten de regels loyaal op dezelfde manier zullen toepassen of veeleer omdat men goed weet dat ze dat niet zullen doen. Maar er is nog een andere kenmerking waaraan het Belgische model steeds duidelijker beantwoordt: het *chantagefederalisme*. Chantage houdt ofwel in dat men iemand verplicht te betalen voor wat sowieso al zijn recht is, of dat men dreigt met onrechtmatig handelen voor het geval de andere partij gewoon zijn recht uitoefent.

Verschil

En dus is er wel degelijk een verschil tussen enerzijds dossiers als toepassing van de bestaande taalwetten, of toepassing van de bestaande grondwettelijke indeling van het land in de kieswet, en onderhandelingen over nieuwe bevoegdheidsoverdrachten aan de deelstaten.

Wanneer het gaat over een wijziging van de bestaande grondwettelijke bevoegdheidsverdeling, is onderhandelen inderdaad de normale methode

In zo'n onderhandeling moet het wel duidelijk zijn dat een hervorming waarbij de Vlamingen niets vragen dat ze niet ook aan de Walen gunnen, op zichzelf een evenwichtige hervorming is, die wederkerig is zonder dat daarvoor nog zou moeten worden betaald.

Wil de andere Gemeenschap niet inzien dat een verdere bevoegdheidsoverdracht ook in hun voordeel is, of willen ze daarbij chantage plegen door disproportionele voordelen te bedingen, dan zijn er maar twee mogelijkheden: de huidige grondwettelijke regeling behouden en tot stiptheidsacties overgaan, of eenzijdig tot secessie overgaan.

Maar inderdaad, als men niet tot secessie bereid is, dan heeft de andere gemeenschap wel het recht om te weigeren de bestaande Grondwet te wijzigen? Net zozeer als de Ieren het recht hebben om te weigeren het bestaande EU-Verdrag te vervangen door een nieuw Verdrag van Lissabon (*tiens*, heb je al een van de voorstanders van "onderhandelen" in het Belgisch kader het gelijk van de Ieren horen verdedigen tegen de chantage door de andere Europese lidstaten ?)

De houding inzake BHV van Francobelgië, daarin gesteund door de Vlaamse meerderheidspartijen, heeft daarentegen niets te maken met het feit dat wie een lopend contract wil wijzigen, moet onderhandelen. Het gaat om een gekarakteriseerde weigering om de bestaande grondwet toe te passen in de kieswet, zelfs nadat de ongrondwettigheid van die kieswet door het Grondwettelijk Hof is beslist.

Wat de negationisten ook mogen beweren, er is binnen de bestaande Grondwet (d.i. zonder wijziging daarvan) geen andere wettige oplossing voor BHV dan een splitsing langs de taalgrens; elke andere discrimineert in strijd met de eerste artikelen van de Grondwet. Daarbij worden op onwettige wijze successief belangenconflicten ingeroepen door de talloze parlementen die Francobelgië rijk is. De wet staat weliswaar aan elk parlement toe een belangenconflict in te roepen, maar *niet successief* - enkel tijdens dezelfde periode. Dit misbruik strekt er enkel toe de Vlamingen te doen toegeven aan de chantage: betalen voor wat enkel maar de uitvoering van de bestaande Grondwet is.

■ MATTHIAS STORME

VVB start verkiezingscampagne

"Ik kies voor Vlaanderen"

De Vlaamse Volksbeweging zal een grote verkiezingscampagne opzetten onder de titel 'Ik kies voor Vlaanderen'. Dat kondigde voorzitter Eric Defoort aan op de druk bijgewoonde nieuwjaarsbijeenkomst van de vereniging in de Brugse Stadshallen. 'De staatsstructuren presteren ondermaats. De Belgische democratievervuiling moet ophouden, en Vlaanderen moet nu maar resoluut gaan voor onafhankelijkheid', gericht op samenwerking (met Nederland, Wallonië en gekaderd in Europa). Op de meeting waren parlementsleden van vijf politieke partijen aanwezig en werd het boek *De Vlaamse Republiek*, van utopie tot project voorgesteld.

Eric Defoort

Defoort haalde op scherpe wijze uit naar de verdedigers van de Belgische kitsch, met citaten van journalisten Isabel Albers ('Het valt niet uit te leggen aan de kiezers dat het hele communautaire verkiezingsprogramma van 2007 van de CD&V dode letter is gebleven', *De Standaard*), Guy Tegenbos ('Het land is feitelijk uiteengevallen in twee landen die totaal los van elkaar evolueren', *De Standaard*), Rik Van

Cauwelaert ('een ritueel dat de democratische schijn moet hooghouden', *Knack*) en Geert Van Istendael ('de surrealistische droom is voor de brede bevolking een nachtmerrie geworden').

Defoort hekelde de typisch Belgische retoriek - 'Het "Land" moet bestuurd worden' - waarmee nu ook CD&V op een surrealistische wijze afstand neemt van gedane beloften. 'Ze zwelgen in de kitsch', aldus Defoort.

Daartegenover plaatst de VVB de komende maanden een positieve campagne waarmee ze wil aantonen dat precies de VVB bezig is met de 'echte problemen van de mensen': de economische, financiële en sociale problemen, welvaart en welzijn voor al wie in Vlaanderen woont, jobs, succesvol ondernemen, vergrijzing, gezinspolitiek, pensioen. Dát houdt ons wakker bij de VVB, aldus Defoort. Het zijn uitdagingen waarvoor de Belgische kitsch geen instrumentarium meer aanbiedt, integendeel, die kitsch is een bedreiging voor welvaart en welzijn.

Campagne

De verkiezingscampagne van de VVB loopt onder de titel "Ik kies voor Vlaanderen" en overstijgt partijgrenzen. Ze zal worden gedragen door een eigen webstek (www.ikvv.be) en op zondag 17 mei een hoogtepunt kennen met een grote meeting in Hangar 29 langs de Schelde in Antwerpen. Beslissende stappen zetten naar de onafhankelijkheid van Vlaanderen, naar een open Vlaamse republiek, bevrijd van de Belgische democratievervuiling, betrokken op Europa en de buitenwereld. Defoort eindigde met zijn einddoel: Vlaamse onafhankelijkheid, waarna kan worden gedacht aan een performante en mobiliserende confederatie met Wallonië en Nederland (geïntegreerd in Europa).

Boek

Johan Sanctorum stelde het boek *De Vlaamse Republiek, van utopie tot project* voor (uitgave Van Halewyck). Tien auteurs nemen er afstand van de surrealistische zeepbel België. Sanctorum hekelde het conformisme van het Vlaamse cultureel establishment, maar was ook niet mals voor het kaakslagflamingantisme, voor sectarisme en uitsluiting, voor het centenflamingantisme. Het is tijd voor het finale denkwerk over het vraagteken dat "Vlaanderen" heet, voor een nieuw samenlevingscontract, voor debatteren, fulmineren. 'Met rechts alleen redden we het niet', aldus Sanctorum die verwees naar de bijdragen in het boek van linkse strijders als Ludo Abicht en Jef Turf. Met Julien Borremans pleitte hij voor een Vlaamse beweging die haar sociale dimensie zou herontdekken, maar tegelijk ook voor vrije meningsuiting 'zonder cordons'.

Johan Sanctorum

Taal

Strijd moet er ook zijn tegen de francofone taalgraacultuur: 'Taalhomogeniteit is een noodzaak om de democratie waar te maken'. Sanctorum is geen voorstander van 'een beetje onafhankelijkheid' (zie verder in dit blad) en het 'traag uitkleden van België', wel van een 'republikeinse renaissance' die ons moet 'ontsmetten van de Belgische ziekte'. Hij voorspelde een Vlaamse secessie die een precedent mét navolging zal zijn in een herdemocratiserend Europa.

‘Wij hebben geen imagoprobleem, België en het huidige Europa wél’, besloot de auteur. ‘Het wordt dus tijd om de Rubicon over te steken, de ruïne op te blazen en voluit te gaan voor de republiek Vlaanderen.’

Taalrelativisme

Axel Buyse, Vlaams zaakgelastigde bij de Europese Unie, had het vooral over identiteit en Europa. Hij pleitte voor het cultiveren van de standaardtaal, meer debat over de wijze waarop wij de Vlaamse democratische ruimte verder moeten organiseren. Ook hij wees erop dat Vlaams bewustzijn bestaat in vele geuren en kleuren, dat Nieuwe Vlamingen niet meer weggaan, maar suggereerde dat men integratie zou benaderen vanuit een Nederlandse leidcultuur om het Vlaming zijn van de Franstaligen op Vlaamse terroir te stimuleren.

Axel Buyse

Buyse hekelde de ideeën over “corridors”, zag wel iets in de recente oproep van Patricia Ceysens om een Vlaanderen-Brussel-operatie op te zetten. Onze toekomst kan alleen in een samenwerkend Europa liggen, te beginnen met samenwerking met Nederland (dat weet hoe de zaken zich hier ontwikkelen). Het gaat goed met de Vlaamse cultuur, al moeten we ons maar niet laten meesleuren in taalrelativisme dat in kosmopolitische kringen al te zeer wordt geëtaled. Beter zijn we assertief tegen de verengelsing. De zaakgelastigde moest zich ver houden van politieke boodschappen, maar had het toch over ‘het verschrompelen’ van de Belgische politieke ruimte en het betere alternatief: het Vlaamse ‘feit’ en een Vlaanderen dat zo open mogelijk is tegenover Wallonië en de francofonie.

Op de VVB-nieuwjaarsbijeenkomst waren een twintig parlementsleden aanwezig van vijf politieke partijen (CD&V, LDD, N-VA, VB, Sociaal-Liberale Partij). Het meeste applaus ging evenwel naar burgemeester Willy Dewaele (Open VLD) van Lennik, die consequent blijft in zijn al jaren durende strijd voor de splitsing van de kieskring BHV.

■ JAN VAN DE CASTEELE

Het boek *De Vlaamse Republiek - Van utopie tot project* is uitgegeven bij Van Halewyck/Leuven en bevat bijdragen van Ludo Abicht, Brecht Amaert, Julien Borremans, Peter De Roover, Koenraad Elst, Matthias Storme, Johan Sanctorum, Jef Turf en Luc Van Doorslaer en een inleiding van Prof. Em. Eric Defoort, voorzitter van de VVB. Kost 17,95 euro en is te verkrijgen bij de Vlaamse Volksbeweging (www.vvb.org), Passendalestraat 1a 2600 Berchem, 03 366 18 50.

Integrale toespraken van Johan Sanctorum, Axel Buyse en Eric Defoort: zie www.vvb.org/actueel/141/27631

KORT EXTRA...

Belangenconflicten

Na wat onderling gekrakeel hebben PS en CdH het Waals Parlement gevraagd een belangenconflict in te roepen. Honderden Vlaamse verenigingen (zie www.HaViKo.be) hebben de Vlaamse partijen tevergeefs gevraagd de BHV-knoop nu door te hakken. ‘Grondwettelijk en in het licht van het verbod op discriminatie valt moeilijk te verklaren dat de Franstaligen maar liefst vier belangenconflicten kunnen invoeren via evenveel parlementen. De Vlamingen kunnen dat maar één keer’, aldus N-VA-parlementslid Mark Demesmaeker. (DS, 13 jan.)

Huguette Ingelaere nieuwe voorzitter OVV

Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (43 lidverenigingen met landelijke spreiding, die samen enkele honderden plaatselijke afdelingen tellen en een publieksbereik van 800 000 leden en deelnemers) koos op maandag 19 januari een nieuwe voorzitter. Em. Prof.dr. Renaat Roels, die de jongste twee jaren het OVV leidde, werd als voorzitter opgevolgd door Huguette De Bleeker-Ingelaere. Zij is stichtster en erevoorzitter van het Forum van Vlaamse Vrouwen, ere-provincieraadslid van Oost-Vlaanderen, ondervoorzitter van de Vlaamse Volksbeweging, woordvoerder van De Draak-Vlaams Overleg Gent en al jaren actief in diverse culturele verenigingen in en buiten haar thuisstad Gent. Binnen het OVV is zij verantwoordelijk voor de Taalwerkgroep. Beroepshalve was zij lerares geschiedenis

50-plussers

Vlaanderen kampt met een lage jongerenwerkloosheid en wil 50-plussers aan het werk houden/krijgen. De federale regering wil de federale lastenverlaging voor bedrijven die 50-plussers in dienst houden afschaffen, tot ergernis van de Vlaamse regering. Vlaanderen werft sinds kort ook veel meer 50-plussers aan. In 2007 steeg hun aandeel van 5,5 naar 6,7 procent. Een veel sterkere stijging dan in Wallonië, aldus Luc Sels (KU Leuven en www.steunpuntwse.be). (DS, 16 jan.)

Stem Di Rupo!

Komt Di Rupo straks als Europees lijsttrekker van de PS (LLB) stemmen ronselen in Vilvoorde of Asse? De onwaarschijnlijke situatie rond BHV blijft aanslepen. Franstaligen kunnen kandideren in Vlaams-Brabant (niet Vlamingen in Waals-Brabant). Volgens HaViKo is de discriminatie en de ongrondwettelijkheid van de niet gesplitste kieskring BHV nog groter dan voor de federale verkiezingen. Acht *ontmijners* krijgen vijf maanden om een oplossing te vinden voor het probleem-BHV (‘voorstellen van oplossingen uitwerken’, ‘spreken maar niet onderhandelen...’). Hugo Vandenberghe en Mia De Schamphelaere (CD&V), Annemie Neyts en Maggie De Block (Open Vld) zitten tegenover Francis Delpérée (CdH), Philippe Moureaux (PS), Olivier Maingain (MR/FDF) en Brusselaar Christos Doukeridis (Ecolo).

Nooit nog een “Belgische” regering

Stamhoofden roeien in verschillende richting

Zoals onder meer zijn voorgangers én partijgenoten Martens, Dehaene en Leterme heeft de voorlopig laatste Belgische premier ook zijn kantoor in de Brusselse Wetstraat 16, traditioneel de ambtswoning van de Belgische premier. Kon men van Martens en Dehaene nog vermoeden dat zij de chef van een “Belgische” regering waren, dan wist men van Leterme dat hij alleen maar op zijn naamkaartje nog premier van België was, hij speelde gastheer voor een toevallige verzameling van stamhoofden uit de vier Belgische windhoeken. Zij en zij alleen beslisten wie onder hen die nieuwe beoeder van de Belgische strijdbijl mocht worden. Daar kwamen geen “koninklijke” en dus Belgische initiatieven nog aan te pas.

Beroepshalve zag ik de voorbije decennia anderhalf dozijn regeringen meestal van heel dichtbij komen en gaan. Een zeldzame keer toen Mark Eyskens het ook eens mocht proberen was de formatieklus op precies één weekend geklaard. Maar dat was de traditionele uitzondering op de regel.

Belgisch

Regeringen op de been brengen was voor wie dat in dit land wilde proberen altijd een levensgevaarlijke ingreep. Verkenner, informateurs en al dan niet onderhandelende bemiddelaars zijn geen nieuwe vondsten voor deze onontwarbare Letermeformatie. We zagen die vroeger ook al opduiken. Alleen had men toen minstens bij zo'n operatie het gevoelen dat wie rond de tafel zat, onderhandelde voor een “Belgische” regering.

Hoe moeilijk het ook ging, de buitenwereld had minstens de indruk een groep politici aan het werk te zien die afspraken wilde maken over de aanpak van uitdagingen. Zij hadden het over een *Belgisch regeerprogramma* dat door *Belgische ministers* zou worden uitgevoerd. Ook al was men Waal en socialist of liberaal uit Vlaanderen, zelfs met VU en FDF aan boord sprak men over een *Belgische begroting*, over een *Belgisch buitenlandbeleid*. Men probeerde samen het afgesproken schoolpact (1958) te realiseren, de eerste staatsvorming in te vullen, de te verwachten schade van de Congolese chaos op te vangen. De buitenwereld had ten minste de indruk dat iedere deelnemer vanuit zijn thuisbasis vertrok om rond één en dezelfde Brusselse tafel een min of meer Belgisch programma voor een officieel nog altijd Belgische regering uit te tekenen.

Cocktail

Sinds 10 juni 2007 is dat eens en voorgoed anders. Men wil geen “Belgisch” beleid meer, maar een strak gelede cocktail met voor elke speler zijn of haar kleurtje in het drankje. Van schudden voor het drinken om iets eenkleurig te tonen, is geen sprake meer. Als de KBC een Belgische inspanning vraagt om te kunnen overleven, dan moet dat worden betaald met extra Belgische steun aan “een” Waals bedrijf. KBC is immers een “Vlaamse” bank. Als men een Belgisch

asielbeleid wil voeren, dan kan dit niet omdat de stamhoofden daarover elk in hun taal spreken. Als het Belgische parlement de markt van *huisdokers* wil saneren, dan wordt die Belgische wet in de verschillende landstalen op een andere manier uitgelegd en onderuit gehaald. Een “Belgische” naar het schijnt heilzame preventie tegen baarmoederkanker kan niet want “in de andere taal” wil men daarvoor niet betalen.

We hebben nog niet eens ons gebruikelijk communautaire klaglied ingezet. Toch beloven we bij het buitenkomen dat we nog maar eens ons best gaan doen om het deze keer tot een goed einde te brengen. We weten alleen niet wanneer dat zal zijn. Geen 24 uur later is er trouwens al een Vlaamse excellentie die voor het nodige roet in het Belgische eten zorgt. Met als belangrijkste argument dat het menu alleen in de taal van de anderen werd geserveerd.

Het Belgische model is inderdaad tegen de muur gelopen. Yves Leterme dixit. Dat Belgische schema is zo naakt als die sprookjesachtige keizer die niet wilde zien wat anderen wel zagen maar niet durfden zeggen. Dat Belgische geraamte moet zelfs bij de anderen *centen bedelen* om in leven te blijven. Dat Belgische systeem heeft geen enkele macht meer om die eventuele Belgische wil door te drukken. Met zijn gemeenschappen en gewesten hoopte Gaston Eyskens ooit het aloude Belgische ding te kunnen redden. Het rijke Vlaanderen van toen zou immers meebetalen om het opstandige Wallonië aan boord te houden.

Stamhoofden

Eyskens' tijdgenoot en collega-minister, de Waalse socialist André Cools, kan zich gelukkig prijzen: zijn Wallonië heeft zijn gewest “om van alles mee te doen” gekregen, maar met behoud van de Belgische portefeuille. Een scheeftrekking waar Vlaanderen vandaag eens en voorgoed van af wil. Vlaanderen geeft met andere woorden het failliet toe van de toen goedbedoelde staatsvormende operatie van vader Eyskens!

Daartussen zwalpt het snel lekkende Belgische sloepje met aan boord de Belgische stamhoofden die doen alsof ze toch nog iets in handen hebben om hun Queen Elisabeth dobberende te houden. Maar ze roeien elk in hun richting. Een roerganger is er ook nog, als een nieuwe Diogenes speurt hij naar het al lang afgebroken en overboord geslagen Belgische roer. Helemaal alleen ... zonder “regering” achter zich.

■ MARC PLATEL

Kan men “een beetje onafhankelijk” zijn?

De valstrikken van het confederale denken

In Knack van 7 januari vallen enkele uitspraken van N-VA-boegbeeld Geert Bourgeois te lezen die pleitbezorgers van Vlaamse onafhankelijkheid wenkbrauwen doen fronsen. Zo pleit hij onomwonden voor een confederaal België, en verbant termen als separatisme en autonomisme naar de categorie van het onfatsoenlijk woordgebruik. Daarbij maakt de politicus de stigmatiserende associatie tussen Vlaamse autonomie en “het-op-zich-zelf-terugplooiën” van een mentaal achterlijke negorij, een beeldspraak die normaal vooral wordt gebezigd door B-Plus-adepten.

De terugkeer naar de confederale optie, die eigenlijk een neo-Belgicistische restauratie betekent, staat in alle opzichten haaks op het idee van een republikeins réveil, waar tien Vlaamse intellectuelen en opiniemakers zich voor uitgesproken hebben in het onlangs verschenen boek *“De Vlaamse Republiek: van utopie tot project”*.

Dit pleidooi voor volwaardige staatsvorming beroept zich op een publieke opinie die voorlopig in geen enkele peiling echt uit de verf komt, omdat ook de juiste vragen niet worden gesteld. De Vlamingen zijn allang republikein, ze weten het alleen nog niet. De meerderheid - zeker de jonge generatie - hunkert wel degelijk naar iets “totaal anders”. Niet alleen om het verschil te maken met de Belgische monarchie en de daaraan verbonden coulissepolitiek. Maar vooral uit de groeiende behoefte aan een nieuw samenlevingscontract, een andere bestuurscultuur, een hogere vorm van democratie en een intense vorm van burgerparticipatie, zoals de jonge publicist Brecht Arnaert terecht stelt.

Aan België kleeft een democratisch deficit dat door geen enkele staatsvorming nog te repareren valt, constateerden ook al eerder filosoof Peter De Graeve en politicoloog Bart Maddens.

Dit gaat inderdaad over directe democratie. Het republikeins réveil moet de Vlaming vooreerst betrekken in een echte *clash-der-ideeën* rond de hamvraag: waar willen we met het Vlaanderen van morgen naar toe? Een breed, geestverruimend debat rond waarden, identiteit en maatschappelijke streefdoelen op lange termijn. Niet alleen in de universiteitszalen of op televisie, maar ook thuis, op straat, in de scholen, op café.

Vroeg of laat moet dit bevragsingsproces, eventueel beklonken met een reeks referenda, dan uitmonden in een nieuw grondwettelijk kader. Geen “Europese grondwet” vol kleine lettertjes en uitzonderingen. Geen technologisch hoogstandje van topjuristen. Maar een ethisch charter, beknopt, essentieel en universeel begrijpbaar. Een tekst die probleemloos op één velletje papier kan en 200 jaar meegaat, zoals de Amerikaanse grondwet uit het gezegende jaar 1789: zeven artikelen en 23 amendementen, voor een bevolking van 300 miljoen. Meer moet dat niet zijn.

De vraag die dan in mij opkomt: kan men “een beetje onafhankelijk” zijn? Hebben sommige politici misschien

schrik van de mondige burger en zijn participatie-eis, dat ze opteren voor een “uitgekleed België” in plaats van een onafhankelijk Vlaanderen waarin de grote maatschappelijke discussies, inclusief het constitutioneel debat, aan bod komen?

Verbant Geert Bourgeois termen als separatisme en autonomie naar de categorie onfatsoenlijk woordgebruik?

Verkiezen ze een wat zure maatschappelijke onderlaag boven een echte politieke omwoeling? Is de republiek hen wat te hoog gegrepen en een te riskant politiek avontuur, dat ze verkiezen om in stilte de meubels te verslepen naar het deelstaatniveau? Overigens: als Europa de confederale bovenbouw zal uitmaken, waartoe dient dan nog die Belgische tussenverdieping?

De republiek is niet zomaar een technisch begrip. Ze is emotie, inzet, geloof. Ze is misschien wel ons belangrijkste cultureel erfgoed. Ze kleurt ons Europees verleden, maar voor Vlaanderen is ze, daar ben ik absoluut zeker van, de beste optie voor de toekomst.

Een onafhankelijkheidsverklaring is daarin een noodzakelijke cesuur, een essentieel breekpunt. ‘Wat we zelf doen, doen we zelf’, stelt Peter De Roover terecht. Het is zo simpel als dat.

Excuusgedrag

In voormeld interview pleit Geert Bourgeois ook voor een *imagocampagne* om ons Europees blazozen wat op te poetsen, nadat de Raad van Europa ons, “xenofobe” Vlamingen, weeral op de vingers had getikt. Ja sorry, hier komt weer de beruchte Vlaamse underdogattitude naar boven, het eeuwige excuusgedrag. Er scheelt niets met ons imago. Wel met dat van België.

Ook Europa zelf heeft vandaag een levensgroot probleem. De historische logica is namelijk dat Vlaanderen in de 21ste eeuw wellicht de spits zal afbijten in een Europees herverkavelingsproces, dat de 19de-eeuwse natiestaten naar de geschiedenisboeken zal verwijzen.

■ JOHAN SANCTORUM

Waar onze Vlaamse leeuw vandaan komt

Onduidelijkheid blijft

Wat we in elk geval voorhebben op onze Waalse landgenoten, is dat de leeuw in ons wapenschild veel ouder is dan hun haan. De haan komt uit Frankrijk, waar hij als nationaal symbool is opgedoken op het einde van de zeventiende eeuw. Vermoedelijk viel de keuze toen op het alerte dier, omdat het van op de kerktorens het land leek te beschermen.

De Walen hebben de haan overgenomen, hoewel louter historisch gezien ook voor hen de leeuw meer voor de hand lag. De leeuw komt immers voor op de wapenschilden van alle vroegere vorstendommen die nu geheel of gedeeltelijk deel uitmaken van Wallonië: Brabant, Henegouwen, Luik; Limburg, Luxemburg en Namen.

Het laat zich gemakkelijk raden waarom één of andere versie van de leeuw niet in aanmerking kwam voor onze Waalse vrienden. Hendrik Conscience en zijn tijdgenoten hadden namelijk in de negentiende eeuw een vrijwel exclusief Vlaamse claim gelegd op het dier. Het is ooit anders geweest. Vanaf de zestiende eeuw werden er talloze kaarten gemaakt waarop de toenmalige Nederlanden (het huidige Nederland inbegrepen) werden afgebeeld binnen de omtrekken van een zittende leeuw, de *Leo Belgicus*.

Het kan geen toeval zijn dat de leeuw ergens in de twaalfde eeuw opduikt in de wapenschilden van zowat alle West-Europese landen, in Frankrijk, Engeland, het Duitse Rijk, Spanje, Portugal en de Nederlanden, allemaal landen waar het dier zich nooit heeft laten bespeuren, tenzij dan in gevangenschap.

Sommige Vlaamse heraldici houden het erbij dat de Vlaamse leeuw eigenlijk zijn oorsprong vindt in een draak, één van het kaliber dat nu nog op het wapenschild van Wales te zien is.

De meest romantische verklaring is dat graaf Filips van den Elzas, een verwoed kruisvaarder, het wapenschild op één van zijn talloze expedities naar het Heilige Land heeft oververd op een moslimvorst.

Daar wordt dan weer tegen aangevoerd dat de Vlaamse leeuw maar voor het eerst opduikt in het begin van de jaren zestig van de twaalfde eeuw, en dat is een hele tijd na het verblijf van graaf Filips in het oosten.

Het is een feit dat de vroege beschavingen van het Midden-Oosten vrijwel zonder uitzondering afbeeldingen van de leeuw hebben gebruikt om uitdrukking te geven aan de meest nobele menselijke deugden.

De Egyptische sfinx toont een vrouwenkop op het lichaam van een leeuw, er zijn de leeuwen van Mykene, en in het boek Genesis wordt de stam van Juda vergeleken met een leeuw. De blauwe leeuw van Juda op een witte achtergrond prijkt nog altijd op het wapenschild van Jeruzalem, en hij was ook te vinden in het wapenschild van de keizers van Ethiopië (het is de leeuw van het liedje "Iron, Lion, Zion" van Bob Marley).

Import

De kans is dan ook groot dat de heraldische leeuwen van bij ons een importproduct zijn uit het Midden-Oosten, vermoedelijk uit de tijd van de kruistochten. Uit het wandtapijt van Bayeux over de roemruchte slag bij Hastings van 1066 weten we dat de ridders van Willem de Veroveraar ten strijde trokken met een **blanco wapenschild**. Ook de pientere Byzantijnse prinses Anna Comnena heeft dat opgemerkt toen ze de eerste kruisvaarders dertig jaar later in haar vaderstad heeft zien arriveren.

Zegel van Filips van den Elzas

Vast staat ook dat de Turkse Seldzjoeken, moslimvorsten die ten tijde van de eerste kruistocht Klein-Azië (het huidige Turkije) controleerden, leeuwen op hun wapenschild voerden. De Seldzjoekenvorst tegen wie de eerste kruisvaarders het moesten opnemen heette overigens Qilidj Arslan of "leeuwenzwaard" en één van zijn voorouders was Alp Arslan of "moedige leeuw" (een voornaam die nog altijd in zwang is in Turkije).

Er is zelfs een aanwijsbaar en tot dusver weinig aangehaald verband tussen de leeuw van de Seldzjoeken en het verhaal van een graaf van Vlaanderen die een moslimvorst zou hebben beroofd van zijn leeuwenschild.

Ten tijde van de eerste kruistocht had Qilidj Arslan zijn hoofdstad in Nicea, het huidige Iznik, niet ver van Byzantium. Hij maakte korte metten met de volkskruistocht van Pieter de Kluizenaar, maar hij moest enkele jaren later twee keer het onderspit delven tegen het West-Europese riddersleger, eerst voor de poorten van zijn hoofdstad Nicea en op een bloedhete zomerdag bij het wat meer naar het zuiden gelegen Doryleum. In beide confrontaties vochten de ridders van de Vlaamse graaf Robrecht II de Fries mee in het heetst van de strijd. In Nicea sneuvelde onder meer burggraaf Boudewijn van Gent en in Doryleum stonden de Vlamingen in het centrum van het kruisvaardersleger naast de Fransen van graaf Raymond van Toulouse.

'Na Doryleum maakten wij een grote buit', vertelt een kroniekschrijver die het allemaal heeft meegemaakt, 'goud, zilver, paarden, ezels, muilezels, schapen, ossen en andere waardevolle voorwerpen.' Toen hij tegen de Turken optrok, droeg graaf Robrecht volgens dezelfde kroniekschrijver 'een zijden standaard'. Van een leeuw op die standaard is er op dat ogenblik nog geen sprake. Was één van die waardevolle voorwerpen die graaf Robrecht meebracht naar Vlaanderen misschien een wapenschild met een leeuw erop? Wie zal het zeggen.

■ MARC GEVAERT

Tussen The Great Crash en Econoshock

Over economische schokken en economisch herstel

VOKA-voorzitter Urbain Vandeurzen beklemtoonde het tijdens de nieuwjaarsreceptie voor het netwerk van Vlaamse ondernemingen: *wat wij vandaag meemaken, is een bijzonder grimmige crisis. En: het is de crisis door en van de globalisering. Er zijn dringend structurele veranderingen nodig in onze economie of we gaan alleen maar morelen in de marge en er niet uitgeraken.*

In die zin loont het de moeite in kort bestek twee boeken ter hand te nemen die ons helpen verstaan wat er gebeurt. Geert Noels, de hoofdeconoom van zakenbank Petercam, publiceerde recent *'Econoshock: hoe zes economische schokken uw leven fundamenteel zullen veranderen'* (Houtekiet, 2008, 380 blz.). We plaatsen een aantal van zijn bedenkingen naast *'The Great Crash'*, een analyse die John Kenneth Galbraith in 1954 schreef over de Grote Depressie.

Het uitgangspunt van Galbraith was het belang van het *collectieve geheugen*. Hij beschouwde dat als een potentieel veel effectiever instrument om een herhaling van de Grote Depressie te voorkomen, meer dan enkel nieuwe regulering of de moraliserende toon die zakenlui en bankiers in de nasleep van de gebeurtenissen plots aanhieven.

De illusie om via de beurs snel rijk te worden, was een van de grote oorzaken van de crisis in 1929 en de jaren daarna. Beleggers-speculanten lenen in de periode 1927-1929 massaal geld om aandelen te kopen. Ze gebruiken die aandelen dan als onderpand om nog meer effecten aan te schaffen. Dat hefboomeffect wordt nog versterkt door het werken met een soort van lopende rekeningen (trading margins) die niet onmiddellijk moeten worden volstort. Het is de periode van de trusts, investerings- of holdingmaatschappijen die op hun beurt nieuwe financiële vehikels opzetten en nieuwe aandelen op de markt gooien. Naar de onderliggende waarde van de beleggingen wordt nauwelijks gekeken. Er is van overheidswege veel te weinig controle op al die financiële activiteit, integendeel, sommige centrale bankiers moedigen de speculatiegolf aan.

De zeepbel barst op donderdag 24 oktober 1929 (Black Thursday) en dinsdag 29 oktober (Black Tuesday). Het hefboomeffect ('van 1 dollar er 100 maken') verloopt nu in de omgekeerde richting. Wall Street stort in elkaar en sleept talloze banken mee in zijn val. De gevolgen op de 'reële economie' zijn bijzonder zwaar en doen zich jarenlang voelen. De republikeinse regering van president Herbert Hoover blijkt niet in staat het tij te keren. En ook onder de New Deal van Roosevelt verloopt het herstel maar stap na stap.

Overigens zag Galbraith de relativiteit in van zijn beroep op het collectieve geheugen. *'This was the way past speculative orgies had ended. It was the way the end came in 1929. It is the way speculation will end in the future.'* (The Great Crash, p.187).

De kredietcrisis anno 2009

Geert Noels beschijft in zijn boek de megalomanie van het financiële systeem zoals dat het voorbije decennium is uitgedijd. Er is een financiële superstructuur ontstaan die op geen enkele manier door de echte economie kon worden gedragen. Centraal staan alweer het hefboomeffect (leverage), het verplaatsen van risico's door de creatie van nieuwe bancaire producten en het mank lopen van de controle op het losgeslagen systeem. Het piramidespel vertrekt ditmaal niet zozeer van de particuliere belegger, al heeft die uiteraard geprobeerd zijn graantje mee te pikken, maar van hefboomfondsen (hedge funds, fondsen met een apart statuut die zeer zware leningen aangaan), en van megabanken als bijvoorbeeld ABN Amro, Bank of America, Barclays, Citigroup, Credit Suisse, Goldman Sachs, JP Morgan Chase, Lehman Brothers, Société Générale, UBS.

De centrale banken hebben die niet afdoende kunnen controleren. Integendeel, volgens Noels is Alan Greenspan, de gewezen voorzitter van de Federal Reserve, zelf mee verantwoordelijk voor de huizenzeepbel in de Verenigde Staten door de rente in de eerste jaren van deze eeuw zo laag mogelijk te houden.

Kettingreactie

Maar die huizenzeepbel, waarbij op onverantwoorde en vaak frauduleuze manier met goedkope hypotheekleningen is gesmeten, is enkel de vonk aan het kruitvat geweest. Door technieken om allerlei verleende kredieten te gaan bundelen (hypotheekleningen, maar evengoed autokredieten, consumentenkredieten en bedrijfsobligaties), door die te herverpakken onder een andere naam en over de verschillende continenten heen aan andere banken, financiële instellingen en investeerders te verkopen, heeft men enorme financiële risico's van de eigen balans gehouden en wereldwijd verspreid. Tegelijkertijd zit men zelf met de 'gestructureerde producten' van anderen, waardoor er een kettingreactie is ontstaan en de hele financiële keten onder nog steeds toenemende druk staat.

Met als gevolg dat banken nu op hun geld zitten en almaar moeilijker nieuwe leningen toestaan aan het bedrijfsleven, met alle gevolgen van dien voor de echte economie. Het scenario is bijzonder bedreigend en niemand kan met zekerheid voorspellen waar dit alles toe leidt.

Poging tot conclusie

En het collectieve geheugen, én betere regulering en controle, én minder hebzucht en geloof in financiële bollebozen zijn de boodschap. Plus een constante vernieuwing van de economie gebaseerd op gezond verstand en niet op financiële spijstechnologie. Urbain Vandeurzen pleitte bij VOKA voor een echte doorbraak inzake innovatie, onderzoek en ontwikkeling. Daarnaast een modernisering van de sociale zekerheid, de arbeidsmarkt en het overheidsapparaat. Wat volgens hem zonder staats hervorming niet mogelijk is.

■ KMP

2009: Ook een 'change' voor Vlaanderen?

Op een verkiezingsmeeting in Leuven in 2007 stelde moderator Peter De Roover, licht plagend, dat mijn partij (LDD) een uitslag zou behalen die tussen de 0% en 100% zou liggen, maar dat het zeer waarschijnlijk was dat de uitslag dichterbij de nul dan bij de honderd procent zou liggen. Peter De Roover heeft uiteraard nog altijd gelijk, met dit verschil dat hij zulke ironiserende opmerkingen zal moeten uitbreiden naar alle politieke partijen in Vlaanderen.

Volgens de laatste opiniepeilingen zitten vijf partijen in het segment van 10 tot 20%, (CD&V, OpenVld, LDD, VB, sp.a), en twee partijen in het segment van 5 tot 10% (N-VA en Groen!).

Statistisch bekeken betekent dit inderdaad een sterke versnippering. Dynamisch bekeken zou het wel eens kunnen duiden op historische en blijvende verschuivingen in het politieke landschap en een hertekening van de politieke machtsverhoudingen.

De versnippering in het Vlaamse politieke landschap is niet zozeer het gevolg van de diversiteit van het ideologisch-programmatorisch aanbod, zoals Geert Lambert regelmatig beweert. Ze is het gevolg van het feit dat de competitie op de Vlaamse politieke markt zich afspeelt op twee niveaus.

V- en B-partijen

Enerzijds is er de competitie omtrent het staatkundig kader waarbinnen beleid moet worden gevoerd. Daar draait het om de vraag: wat is uw vaderland, Vlaanderen of België? De competitie speelt zich hier af tussen de V-partijen en de B-partijen.

De eerste, zoals het Vlaams Belang, de N-VA en LDD, willen een zeer grondige breuk met het huidige Belgische kader en willen het politieke theater integraal of quasi-integraal naar Vlaanderen brengen. De B-partijen staan het behoud of hoogstens gematigde aanpassingen van het Belgische kader voor.

De groene en paarse partijen zijn alleszins B-partijen. CD&V was het sinds het kartel met N-VA in 2004 niet meer, maar is het na de breuk met N-VA en de oude krokodillencoup van eind 2008 opnieuw. In Franstalig België is deze dimensie in de politieke competitie nagenoeg afwezig aangezien alle partijen daar B-partijen zijn.

Naast de competitie omtrent het staatkundig kader is er de competitie over het politieke beleid dat binnen dit kader moet worden gevoerd. De B-partijen hebben zich hierin historisch geprofileerd als centrum-rechts, centrum-centrum, centrum-links.

Jeruzalem

Bij de V-partijen is deze profilering minder uitgesproken, aangezien hun focus ligt op het andere niveau van politieke competitie. Eerst in Jeruzalem geraken is hun motto. Eens ginder zien we wel wat we daar gaan doen.

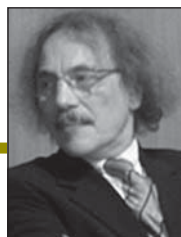
Die vaagheid heeft zo haar voordelen. Je kunt met een spreidstand een groot segment kiezers aanspreken. Het nadeel is dat de B-partijen bestendig kunnen wijzen op de beleidszwakte van de V-partijen.

Door hun eenzijdige focus op de hertekening van het staatkundige kader zouden deze partijen zowel de ideeën als de ervaring missen om beleid te voeren. Wanneer er zich acute beleidsproblemen voordoen, zoals de huidige financiële crisis, dan worden de V-partijen door de B-partijen naar de coulissen van het politieke theater weggeduwd en wordt de tweede dimensie van de politieke competitie volledig dominant.

LDD behoort, laat daar maar geen twijfel over bestaan, tot de V-partijen. LDD wil een zeer grondige hertekening van de structuren van ons land. Een confederatie met een Belgiëum very light. Ik stel met genoeg vast dat ook Geert Bourgeois in zijn laatste interview dit realistische standpunt tot het zijne maakt.

Meer dan de andere V-partijen, wil LDD zich ook uitdrukkelijk profileren op het beleidsvlak. Vanuit centrum-rechts liberaal oogpunt tracht LDD op belangrijke beleidsdomeinen een breuk te realiseren met het verleden. Een breuk op staatkundig vlak kan trouwens een momentum betekenen om dit ook op beleidsvlak te doen. Zo bijvoorbeeld moeten ook binnen-Vlaamse structuren grondig herdacht worden en kan de afschaffing van de archaïsche provincies gepaard gaan met zeer flexibele publieke structuren die zich situeren tussen de Vlaamse staat en de Vlaamse gemeenten.

LDD hoopt dat deze scherpere beleidsprofilering zich ook bij de andere V-partijen doorzet. Niet alleen in Jeruzalem geraken, maar hoe ziet het stadsplan van Jeruzalem eruit? Zal dit de verdeeldheid onder de Vlaamsgezinden vergroten? Niet noodzakelijk. Voor alle communautaire punten kan een Forza Flandria gelden. Voor de andere punten geldt het georganiseerde democratische meningsverschil. Dat laatste heeft nog een bijkomend voordeel. Als de maatschappelijke discussie meer en meer kan gevoerd worden tussen de V-partijen zal de publieke opinie na een tijd niet meer bemenen dat er nog B-partijen zijn. Ze worden irrelevant en belanden waar ze sinds een aantal maanden thuishoren, namelijk in de geschiedenisboeken.

■ BOUDEWIJN BOUCKAERT
VOORZITTER DENKTANK CASSANDRA

De kloof: justitie

Wallonië is met 30 procent inwoners goed voor 50 procent van de 'taakstraffen' (cijfers okt. 2008). Die taakstraffen zijn een alternatief voor celstraffen en laten veroordeelden grasmaaien, of schakelen ze in voor onderhoud van tuinen, monumenten, containerparken, dierverzorging, bibliotheken ... Een tekort aan justitieassistenten zorgt voor lange wachtlijsten, vooral in Wallonië. Honderden veroordeelden wachten al maanden op uitvoering van hun taakstraf (in Brussel 502, Vlaanderen 177). (DS, 5 jan.)

De kloof: migratie

In zijn regeringsverklaring repte Herman Van Rompuy met geen woord over *Asiel en Migratie*. Nu zal hij de vijf premiers van dit land (sic) 'apart spreken'. PS en CdH willen zo snel mogelijk een rondzendbrief met de nieuwe criteria voor regularisaties én een brede regularisering. De Vlaamse meerderheidspartijen willen daar niet van horen. 'Het dossier zit zo muurvast dat je al kan scoren met de belofte dat er opnieuw gepraat zal worden', aldus Peter De Lobel in *De Standaard* (7 jan.)

De kloof: vliegtaks

Staatssecretaris voor Mobiliteit Etienne Schouppe (CD&V) werkt aan een hogere retributie voor het Directoraat-Generaal Luchtvaart, volgens sommigen een nieuwe vliegtaks. André Antoine, de bevoegde Waalse minister, is duidelijk: 'Laat het duidelijk zijn dat de Walen zo'n taks niet tolereren... Het Waalse Gewest gaat niet zomaar het federale niveau sponsoren, wij aanvaarden dit federale misprijzen niet'. Vlaams minister van Economie Patricia Ceysens (Open Vld) reageert veel minder afkerig. (DM, 9 jan.)

Peiling HLN

Het Laatste Nieuws pakte op 17 januari uit met 'een eerste peiling onder Van Rompuy'. Geen enkele partij haalt nog 20 procent (CD&V 19,9 procent, Open Vld haalt 18,3 procent, LDD 16,3 procent, VB 15,2 procent, sp.a 13,4 procent, Groen! 7,2 procent, N-VA 5,3, de Sociaal-Liberale Partij 2,6 procent. De drie traditionele partijen samen komen maar nipt aan de helft van de stemmen, LDD komt misschien in een sleutelpositie. Paars en zelfs paars-groen zijn uitgesloten. Opvallendste resultaat: 80 procent van de respondenten wil nu of uiterlijk in juni federale verkiezingen. De enquête werd afgenomen van 10 tot en met 15 januari (dus terwijl De Wever al geruime tijd op de stoel van de Slimste Mens zat en voor de recente heibel bij sp.a na de 'overkomst' van Bert Anciaux).

Vrijspraak

Vlaamse beweging is links

Voilà, meer dan zo'n titel is niet nodig om er voor te zorgen dat dit artikel meer dan gemiddeld zal gelezen, wellicht met wellust verslonden worden.

Het is overigens Rudi Aernoudt die beweert dat de Vlaamse Beweging links is. In een stuk voor *De Morgen* van 5 januari, onder de zwaarwichtige titel: 'Waarom regionalisten niet van Jacques Derrida houden', waarin hij het Gravensteenmanifest wil deconstrueren, 'een tekst uiteenrafelen om de in-consequenties ervan bloot te leggen'.

Aernoudt schrijft niet letterlijk dat de Vlaamse Beweging links is, maar we leren bij hem dat 'Derrida zelf (stelt) dat het niet-geschrevene, de witte lekken in de tekst, zoals hij dat noemt, soms meer betekendend zijn dan de geschreven tekst.' Dus waarom Aernoudts tekst niet even gedeconstrueerd?

'Rechtvaardigheid heeft te maken met individuele mensen, niet met groepen', zegt de Vlaamse would-be Waalse Jean-Marie Dedecker. Voilà, hoog tijd dat de arbeidersbeweging dat begint te snappen. Een degelijke arbeidsovereenkomst is een zaak tussen werkgever en werknemer. "Collectieve" arbeidsovereenkomsten hebben niets met rechtvaardigheid te maken. Allemaal linkse zever, waaraan ook de Vlaamse Beweging zich bezondigt. Links en Vlaams: één pot nat.

'De benadering van Derrida', waar Aernoudt wel pap van lust, 'past perfect in een Europa zonder grenzen'. Geen Europa met open grenzen, neen een Europa zonder grenzen. Hoe zou het met onze sociale zekerheid gaan, als we alle grenzen wegvagen? In het ultieme separatisme, waarbij we de wereld liefst zouden opsplitsen in 6,5 miljard autonome gebiedjes?

'De enige manier om het conflict tussen het territorialiteitsprincipe en persoonsprincipe te overbruggen is dus niet eentaligheid maar meertaligheid', weet Aernoudt. Hij wil beginnen met tweetalig onderwijs (Nederlands/Frans). Oei, een nationalistische verglijding, want plots wordt de Belgische grens als criterium gebruikt. Maar 'die praktijk mag' gerust uitdijen 'over de grenzen heen'. Nederlands/Frans onderwijs in Groot-Brittannië en Oostenrijk? Of Frans/Engels in Vlaanderen en Portugal? Derrida zou z'n werk gehad hebben met teksten van Aernoudt.

'De dogmatische toepassing van het territorialiteitsprincipe waarbij de Poolse eurocrat die toevallig op Vlaams grondgebied is terechtgekomen, verplicht wordt zijn water- en elektriciteitsfactuur in een voor hem of haar onverstanebare taal te ontvangen lijkt mij te getuigen van een weinig filosofische houding, en is in land dat de Europese instellingen herbergt zelfs ronduit ongestuurd', gaat Aernoudt verder. De Vlaamse loketbediende mag stram in de houding gaan staan om de Poolse eurocrat ter wille te zijn. In het Pools? Of is dat te veel een boerentaal? In één van de Herrentalen nemen we aan, Frans en Engels. Maar dan gaan we discrimineren. De Vlaamse taalstrijd blijft een strijd tegen discriminatie. Links dus, zouden sommigen kunnen concluderen.

Links of rechts? In elk geval, en daarin heeft Aernoudt overschot van gelijk, is de Vlaamse Beweging niet verzoenbaar met zijn supergeïndividualiseerd happy few-wereldje waar het recht van de (taal)sterkste heerst en iedereen losgekoppeld leeft van elk groepsgevoelen. Of Aernoudt de Walen er van kan overtuigen hun idee van de francophonie los te laten, lijkt onzeker.

■ PETER DE ROOVER

EU: uur van de waarheid in 2009?

Op eigen benen

Tot dusver kon de Europese Unie zich de weelde veroorloven haar ding te doen onder de vleugels van Washington. Vooral de VS hadden immers na de Tweede Wereldoorlog de internationale rol overgenomen die Europa voordien speelde. De implosie van de Sovjet-Unie in 1989-1992 versterkte die rol nog. Vandaag echter blijkt de Amerikaanse grootmacht over haar hoogtepunt heen en de vraag rijst of de pas aangetreden president die aftakeling niet nog zal versnellen.

Noodgedwongen zal de EU dus haar eigen positie in de wereld, eventueel ook militair, en haar verhouding tot de overige wereldmachten moeten bepalen. Voorwaar een moeilijke opgave, want de EU berust op veel dubbelzinnigheid en verdoezelde tegenstellingen. Zo is er bv. geen eensgezindheid over de grenzen van de EU, over haar uiteindelijk bestel, over de relatie met haar burens en de rest van de wereld, over haar sociaaleconomisch model of zelfs maar over haar symbolen zoals de EU-hymne.

Ooit was de slogan: verdieping vóór uitbreiding. Echte verdieping is er nooit gekomen. Bijgevolg lijkt de kans klein dat de EU ooit een hechte politieke eenheid wordt. Inmiddels dijt de Unie steeds meer uit. De pan-Europese mythe blijft immers overeind. Het "Europa van de Atlantische Oceaan tot de Kaukasus" is in zicht, met alle risico's van dien.

Nieuw Europees project

België was traditioneel grote voorstander van een stevige, liefst federale EU, grotendeels wegens gebrek aan vertrouwen in de eigen toekomst waarvoor het nieuwe Europese vaderland moest zorgen.

Nu dit er naar alle waarschijnlijkheid niet komt, mag van onze politici worden verwacht dat zij vóór de Europese parlementsverkiezingen van juni 2009 de burger een nieuw Europees project voorleggen bij de uitwerking waarvan Vlaanderen zijn rol moet spelen.

Zulk project is onontbeerlijk om het vertrouwen van de burger te herstellen dat sedert het Verdrag van Maastricht de voornamelijk economisch gerichte Europese Gemeenschap in een meer politieke Europese Unie veranderde, behoorlijk is getaand. Voordien was Europa zowat de speeltuin waarin technocraten, diplomaten en enkele politici zich alleen en zonder debat noch tegenspraak, vrij konden uitleven. Sedertdien is het Europees beleid een gespreksonderwerp voor velen en dus een thema in de binnenlandse politiek.

Vertrouwensbreuk

Vijftien jaar later gaapt de vertrouwensbreuk tussen de burger en zijn politieke leiders nog steeds. De uitslag van de volksstemmingen in Frankrijk en Nederland in 2005 en in Ierland in 2008 bewijzen dat voldoende. Op elk ogenblik kan zich trouwens een nieuwe kortsluiting voordoen, vooral dan bij referenda. Voor "Brussel" en voor de meeste politici in vrijwel alle lidstaten zijn die dan ook anathema.

In hun Europese zandbak willen eurocraten en politici alleen en zonder potentiekijkers spelen. Democratische efficiëntie? Nooit van gehoord. Er zijn nochtans landen zoals Ierland waar referenda in bepaalde omstandigheden verplicht zijn en waar een groot deel van de bevolking zich heeft afgekeerd van de EU, waaraan het land nochtans zijn economische welvaart dankt.

Confederatie

In plaats van zich na het Franse "non", het Nederlandse "nee" en het Ierse

"no" ernstig te beraden over het waarom van die afwijzing, proberen Brussel en zowat het hele politieke establishment in de lidstaten het ongelukkige Lissabon-verdrag^[1] door de strot van de bevolking te rammen in plaats van met een schone lei te beginnen en te streven naar een confederatie, met een zo groot mogelijke subsidiariteit, dit wil zeggen slechts bevoegd voor enkele, voor heel de Unie belangrijke domeinen zoals de macro-economie, de munt, het milieu, buitenlandse zaken, veiligheid en defensie.

Recente gebeurtenissen stemmen echter weinig hoopvol: geen EU-troepenmacht om op humanitaire gronden in Oost-Kongo op te treden en een EU-missie en een Franse missie in het Midden-Oosten die elkaar niet alleen voor de voeten lopen, maar elkaar ook openlijk tegenspreken.

Onrustbarend is ook de neiging van de grotere lidstaten en vooral dan van Frankrijk, om hun kleinere partners als tweederangs af te doen. Om dit tegen te gaan zijn diepgaande structurele ingrepen nodig.

Daarom zou de confederatie voor die zaken waarvoor alleen zij bevoegd is, moeten beschikken over een *echt parlement* met twee kamers waarvan de eerste het bevolkingscijfer weerspiegelt en de tweede per lidstaat evenveel vertegenwoordigers telt, een beperkte uitvoerende macht en een kleinschalige administratie die zich respectievelijk tegenover het parlement en de regering moeten verantwoorden. Beschikken onze politici over genoeg staatsmanschap voor zulke ingreep?

[1] zie artikel Doorbraak 1/ 2008 p.12

■ THEO LANSLOOT
ERE-AMBASSADEUR

Staat in ontbinding

Peter De Graeve (docent filosofie aan de UA) publiceerde in het najaar van 2008 *'Staat van ontbinding. Een essay over de ontsporing van de democratie in België'*, een 'schotschrift tegen België' dat ver staat 'van de gebruikelijke Vlaams-nationalistische rimram', aldus Marc Reynebeau (*DS*, 17/10/08). De auteur is prominent lid van de Gravensteengroep, noemt zichzelf sociaaldemocraat en 'geen flamingant'.

De Graeve tekent zijn boek uit tegen het theoretisch kader van de politieke idealen van de Franse Revolutie. Franstaligen stellen de vrijheid, Vlamingen de gelijkheid voorop, wat moest leiden tot onoplosbare conflicten. 'Het communautaire is dus geen schijnprobleem. Het raakt het hart van onze democratie'. België zal niet verdampen (welke staat doet dat wel?), het zal verkrampen. Hij tackelt het expansionisme van Brussel (meer geld, meer grond, meer macht). Ook die 'perverse macht' stelt vrijheid boven gelijkheid.

De filosoof baant zich een soms iets te makkelijke weg door de feiten. De historicus Reynebeau betwist dat 1830 'reactionair' was, want voorloper in de ontwikkeling van de democratie (persvrijheid, verkiezingen...).

In een hele reeks hoofdstukjes spint De Graeve draden van de Brabantse omwenteling over de Belgische Revolutie, tot de ontsporing van de Vlaamse Beweging na WO2 en de actualiteit, via ommetjes langs historische figuren en filosofische beschouwingen over macht, democratie ...

Vooraf in deel 2 (*De Vlaamse zaak*) zoomt hij in op de communautaire actualiteit: de taalpolitiek na 1830 leek op een wraakoefening, de monarchie was en blijft een handrem op de democratie, vakbonden, sociaaldemocratische partijen en progressieven zijn te vaak de bondgenoten van het establishment en de Franstaligen (bekommerd om vrijheid, wars van bekommernis om de gelijkheid). De belgitude wil slechts de bestaande situatie bestendigen. De 'bevoogders' doen de Belgische democratie ontsporen. Meer krediet krijgen de Vlaamse regering (en instellingen), o.m. omdat ze de 'politieke arm van de ontspoorde beweging' uitsluit (haar 'erfelijke taak'). Die politieke arm (het Vlaams Belang) krijgt almaar meer kansen in de ontspoorde democratie.

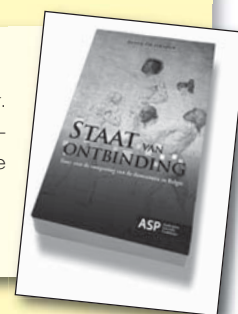
Volgens De Graeve werd de in oorsprong ('en in zekere zin nog steeds') democratische Vlaamse Beweging uiteindelijk een mislukte democratisering.

ringsbeweging (hfdst. 16), want van meetaf aan onder de hoede van conservatieve machten (kerk, monarchie). Hij wijst op de zwarte bladzijden uit de Vlaamse Beweging 'die haar eigen strijd heeft gecompromitteerd' (collaboratie, Vlaams Blok...), maar hij veralgemeent en geeft niet meteen een definitie over wie daartoe behoort. De Gravensteengroep bijvoorbeeld?

Zijn benadering - de kosmos is niet bepaald een toonzaal van *Egalité* - ontgoochelt de lezer die op zoek is naar een kritische, maar ook evenwichtige balans. Ook de nogal zwakke structuur van het boek is nog een minpuntje. Maar een aanzet tot nadenken is het zeker.

JvDC

Peter De Graeve,
Staat van ontbinding.
Essay over de ontsporing van de democratie in België.
ASP, 152 blz, € 17,50
isbn 978 90 5487 505 5

De dood met de kogel

De veertiger Siegfried Debaeke, historicus van vorming, heeft al een mooie loopbaan als uitgever bijeengebracht. Zijn uitgeverij "De Klaproos" is gevestigd in Brugge. Deze mooie naam verwijst direct naar het "poppy"-gedicht dat John Mac Crae schreef in "*Flanders field*" aan de rand van Ieper. De uitgeverij die vooral focust op de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek heeft al talrijke monografieën op de markt gebracht. Een aantal werken, zoals *Ieper, de verdwenen stad*, gewijd aan de fotografie tussen 1839 en 1914, en *Ieper, de heren stad* over de wederopbouw na '14-'18, waren prestigieuze projecten voor Debaeke. Hij verwierf ook een plaats in de historiografie over de Vlaamse Beweging, vooral in 2000 door de uitgave van *De Frontbeweging*, het buitengewoon gedocumenteerde en zeer betekenisvolle werk van de Gentse journalist-historicus Daniël Vanacker.

Maar uitgever Debaeke is ook auteur. Hij heeft al meerdere titels op zijn naam, onder meer *Het drama van de Dodengang* en *Vluchten voor de Grote Oorlog*. Zopas verscheen van hem een nieuwe monografie: *De dood met de kogel* met als

ondertitel *Elf arme drommels ten onrechte gefusilleerd?*

De historicus reconstrueert het verhaal van elf Belgische soldaten die door hun eigen kameraden gefusilleerd werden. Hij analyseert daartoe minutieus de strafdossiers. De elf terechtgestelden waren volksjongens van heel bescheiden sociale afkomst, die nauwelijks onderwijs genoten hadden en waarvan sommigen met moeite konden lezen en schrijven. Twee Vlamingen werden in een vreemde taal berecht. De meesten wisten wel dat ze over de schreef waren gegaan, maar beseften geenszins wat hen te wachten stond. Jongens die in de greep van een alles overweldigende angst de loopgracht niet meer uit konden, moesten er geen ogenblik op rekenen dat de heren officieren psychische factoren in aanmerking zouden nemen. De krijgsraden en de auditeur gingen onmenselijk te werk. Er was alleen plaats voor getuigen ten laste, lees: oversten. De ambtshalve aangestelde advocaten die hun "cliënt" moesten verdedigen kregen geen tijd voor een degelijk pleidooi en sommigen hadden zelfs van bij de start geen grein-

tje ambitie in die richting. Alles werd op een drafje afgehandeld. Soms volstond een kwartier om de doodstraf uit te spreken.

Siegfried Debaeke brengt schrijvende verhalen vol rechteloosheid. Het vaderland als moordenaar. Het wordt tijd voor excuses en eerherstel.

Eric Defoort

Siegfried Debaeke,
De dood met de kogel,
De Klaproos, 208 blz.
€ 19,95 EUR
ISBN 90-5508-098-4

Hoe laag kan een mens vallen? Hoe laag kan een koning vallen? Hoe laag kan een land vallen? Akkoord, drie vragen tegelijk is misschien van het goede teveel. Maar dat zijn nu eenmaal de vragen die ik blijf stellen sinds ik verkenner Wilfried, samen met zijn welpjes en met akela Miet, ten paleize zag arriveren. Vragen evenwel, waarop ik allicht nooit een antwoord zal krijgen. Precies omdat deze belgo-flamand zo moeilijk te vatten is. Want hij was toch de man die ooit praeses was van het KVHV en ook in de VVB de plak zwaaide. Die samen met ene Lode Verhaeghe de Marsen op Brussel organiseerde. Die het lef had om (als mijn bron juist is tenminste) een ontwerp van grondwet voor een soortement Vlaamse staat te schrijven. Kortom, de man die ooit en terecht, de schrik van de belgische bourgeoisie was. Maar hij was ook de man die dan opeens voluit de belgische kaart heeft getrokken en sindsdien naar Vlaanderen niet meer heeft omgekeken. België werd zijn nieuw vaderland met Baudouin als geestelijke leider. Tot hij zich uiteindelijk politiek had vastgereden in het unitair-belgisch CVP-moeras. Moeras, waaruit hij ten slotte als een geslagen hond is rechtgekropen om te gaan uitjanken onder de Europese EVP-paraplu. Dezelfde man ook, die zich sinds kort, samen met zijn derde eega, in allerlei

Wilfried Martens

tv-programma's onsterfelijk belachelijk weet te maken met de meest pikante ontboezemingen over zijn herwonnen seksleven. Plaatsvervangende schaamte is dan ook ruimschoots mijn deel geweest. En uitgerekend op die man doet onze Coburger van dienst dan een beroep om het zinkend belgisch schip te redden. Kan het nog erger? En de naïeve Martens trapt daar nog in ook. Hoewel sire Albert hem in feite alleen maar nodig had om tijd te winnen. Tijd om de gehavende CD&V- lichtgewichten, die na een rake VLD-uppercut uitgeteld in hun eigen touwen hingen, weer op te lappen. En om die tijd te kopen, beste Wilfried, waart gij de geknipte man. Niet omwille van uw politiek talent. Maar omdat zelfs het kleinste kind (dus ook zijne majesteit) wist dat niemand het zou aandurven om u op uw 'oude dag' met lege handen naar de woestijn van Lokeren terug te sturen. Wat mij, Madame De Staël indachtig, vooral sterkt in mijn overtuiging dat het blijkbaar heel moeilijk is om met gratie en stijl oud te worden ...

■ KAMIKAZE

MEGAFOON Taalgraacultuur

Luc Van Doorslaer is docent aan Lessius Antwerpen en aan de KU Leuven, zelfstandig tv-journalist en lid van de Gravensteengroep. In *De Morgen* (7 januari) had hij het over de taalgraacultuur van de Franstaligen en over de taalkloof in dit land. Een Megafoon waard.

'Vele Franstaligen vinden het 'een natuurlijke evolutie dat de taalgrens verder naar het noorden opschuift, dat Brussel en Vlaanderen verfransen ten koste van de lokale patois... Het gevolg van een onderliggende dominante filosofie in Franstalig België. Geen algemene, maar een dominante...'

Het is bijzonder naïef als een groot deel van progressief Vlaanderen de taaltegenstelling afdoet als iets uit de vorige eeuwen. Er is de laatste tijd vanuit linkse hoek heel terecht zwaar gereageerd tegen de graacultuur in de financiële en bedrijfs-wereld. Maar de historische en nog altijd aan de gang zijnde taalgraacultuur wordt niet of slechts met mondjesmaat aan de kaak gesteld.

Het is, o ironie, de Luikse bisschop Léonard die de voor de hand liggende links-kritische analyse gemaakt heeft: dat vele Franstaligen in België hun "complex van

taalsuperioriteit" zouden moeten leren opgeven.'

Taalkloof

'In de Vlaamse pers wordt vooral over de VS geschreven, gevolgd door Frankrijk. In de Franstalige pers verplettert Frankrijk alle andere buurlanden. De VS volgt op grote afstand.

In Vlaanderen staat het Amerikaanse persagentschap AP op de eerste, het Franse AFP op de tweede en het Britse Reuters op drie. De Franstalige pers gebruikt bijna uitsluitend (85 procent) Franstalige persagentschappen. AP en Reuters zijn er marginaal.

Dit geeft aan dat in Franstalig België nog een uitzonderlijk sterke taallogica primeert... De zogenaamde gelijkheid in de geesten als basis voor de zoektocht naar een compromis, blijkt in de praktijk een illusie. Het verklaart tegelijkertijd waarom elk communautair compromis telkens weer snel achterhaald zal blijken te zijn.

Het is allemaal mooi en idealistisch als de groene partijen samen zeggen dat ze streven naar een veralgemeende tweetaligheid in Brussel of in het Brusselse onderwijs. De realiteit is net iets prozaïscher: Benoît Cerexhe (CdH-onderhandelaar communautaire dialoog) pleit er onomwonden voor om de tweetaligheidsvereiste van de Brusselse ambtenaren af te schaffen.

Op basis van dit media-onderzoek (meesterproeven journalistiek) staat Vlaanderen alleszins heel wat dichterbij de open, meertalige en internationaal gerichte samenleving die elke moderne en progressief denkende medemens nastreeft.

Als de linkse partijen in Vlaanderen zich afvragen waarom ze zo jammerlijk gemarginaliseerd worden in opiniepeilingen, moeten ze misschien overwegen om de Franstalige navelstaarderij, het taal-expansionistisch denken en de taalgraacultuur met veel meer overtuiging aan te klagen.

Het opiniestuk in *De Morgen* kom uit 'De Vlaamse Republiek: van utopie tot project', red. J.Sanctorum, zie blz. 5.

JvdC

72ste Vlaams Nationaal Zangfeest

EEN ♥ VOOR VLAANDEREN

zondag 15 februari 2009 - 14.30 u
LOTTO ARENA ANTWERPEN

info & reservatie: 03/237.93.92 - www.zangfeest.org

ANZ Vlaams & Neutraal Ziekenfonds
www.vnz.be • 0800-179 75

De Vlaamse Republiek, van utopie tot project

ingefield door Eric Defoort

Bijdragen van
Ludo Abicht, Koenraad Elst, Jacques Claes, Frans Crols, Marc Gevaert, Iko, KMP, Bart Maddens, Theo Lansloot, Guido Naets, Marc Platel, Dirk Roctius, Johan Sanctorum, Matthias E. Storme, Frank Thevissen, Luc Van Braekel, Kathleen Van den Heuvel

REDACTIE-ADRES: Passendalestraat 1A, 2600 Berchem. Tel 03 366 18 50 - Fax 03 366 60 45 ■ redactie@doorbraak.org ■ www.doorbraak.org - abonnementen: secretariaat@doorbraak.org ■ ABONNEMENT: € 18 voor een abonnement van 12 maanden (buitenland: € 30) ■ STUDENTENABONNEMENT: € 10 voor een abonnement van 12 maanden, met opgave van leeftijd en onderwijsinstelling ■ INTERNETABONNEMENT: € 10 voor 12 maand toezending van Doorbraak (pdf-bestanden) via internet. Het (studenten)abonnement geeft recht op een gratis internet-abonnement. ■ Abonnering door storting op rekening 736-0012719-76 van VVB Doorbraak, Passendalestraat 1A, 2600 Berchem met vermelding van het type abonnement. ■ Doorbraak wordt ook gratis toegestuurd - met ledenblad Binnendoor - naar de leden van de Vlaamse Volksbeweging vzw (VB).

Te koop bij de VVB
17,95 euro + verzendkosten
Vlaamse Volksbeweging,
Passendalestraat 1a
2600 Berchem
secretariaat@vvb.org

Europem n.v.
Proces, Energie & Milieu

Energiebesparing
Milieutechnologie: afvalverbranding, deNOx.
Explosieve gasmengels:
verwerking in overeenstemming met ATEX.

Gespecialiseerd studiewerk en sleutel-op-de-deur levering

Mallekotstraat 65, 2500 Lier
Tel.: +(03) 491 98 78 - Fax: +(03) 491 98 77
E-mail: info@euro-pem.com

Doorbraak Colofon

Doorbraak is een uitgave van de Vlaamse Volksbeweging vzw. ■ Verschijnt maandelijks (niet in augustus). ■ Doorbraak is lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers. ■ HOOFDREDACTEUR: Jan Van de Castele ■ KERNREDACTIE: Karl Drabbe, Dirk Laeremans, Peter De Roover ■ MEDEWERKERS: Ludo Abicht, Jacques Claes, Frans Crols, Koenraad Elst, Marc Gevaert, Iko, KMP, Bart Maddens, Theo Lansloot, Guido Naets, Marc Platel, Dirk Roctius, Johan Sanctorum, Matthias E. Storme, Frank Thevissen, Luc Van Braekel, Kathleen Van den Heuvel ■ REDACTIE-ADRES: Passendalestraat 1A, 2600 Berchem. Tel 03 366 18 50 - Fax 03 366 60 45 ■ redactie@doorbraak.org ■ www.doorbraak.org - abonnementen: secretariaat@doorbraak.org ■ ABONNEMENT: € 18 voor een abonnement van 12 maanden (buitenland: € 30) ■ STUDENTENABONNEMENT: € 10 voor een abonnement van 12 maanden, met opgave van leeftijd en onderwijsinstelling ■ INTERNETABONNEMENT: € 10 voor 12 maand toezending van Doorbraak (pdf-bestanden) via internet. Het (studenten)abonnement geeft recht op een gratis internet-abonnement. ■ Abonnering door storting op rekening 736-0012719-76 van VVB Doorbraak, Passendalestraat 1A, 2600 Berchem met vermelding van het type abonnement. ■ Doorbraak wordt ook gratis toegestuurd - met ledenblad Binnendoor - naar de leden van de Vlaamse Volksbeweging vzw (VB).

■ Betaling van het abonnementsgeld vanuit het buitenland: gebruik IBAN BE91 7360 0127 1976 en BIC KREDBEBB ■ VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: Pieter Bauwens, M. De Smetstraat 12, 9308 Hofstade ■ ISSN 0012-5474

Forum van Vlaamse Vrouwen
FVV - vzw
Bennesteege 2
9000 Gent
Tel. : 09 223 38 83
Fax : 09 224 44 81
info@vlaamsevrouwen.org
www.vlaamsevrouwen.org

De Vlaamse schakel in de Vrouwenbeweging & de Vrouwelijke schakel in de Vlaamse Beweging

Splits zelf de sociale zekerheid!

Hoogstratenplein 1 - Mechelen • Antwerpsestraat 145 - Lier

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds

UW VRIJHEID, UW ZEKERHEID

Overtuigd Vlaams

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds steunt resoluut de eis van de Vlaamse Beweging voor de splitsing van de sociale zekerheid. Dit is geen egoïsme maar een gezonde solidariteit met de huidige en toekomstige generaties Vlamingen. Enkel met een Vlaamse ziekteverzekering kan er een doeltreffend gezondheidsbeleid gevoerd worden.

Bewust Neutraal

Meer dan 70.000 leden weten dat het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds partijpolitiek neutraal is. Onze ongebonden positie zorgt er ook voor dat zowel patiënt als zorgverstreker compleet vrij zijn in hun keuze. Daardoor geniet het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds een ijzersterke klantgerichte en sociale reputatie.

Verrassend voordelig

Bij het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds zit u goed wat de door de wet verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering betreft. Maar wat meer is, onze uiterst volledige aanvullende verzekering maakt het verschil. Bij ons geniet u van onder meer volgende voordelen:

- tot 750 euro voor orthodontie;
- tot 600 euro geboortevordelen;
- tot 250 euro voor tandprothesen en lasertherapie;
- tot 175 euro voor alternatieve geneeskunde;
- tot 100 euro voor brillen en lenzen;
- tot 75 euro voor alle vaccinaties;
- tot 60 euro voor kampen en lidgeld sportclub;
- tot 25 euro voor voetverzorging;
- en nog zoveel meer!

**Aansluiten is heel eenvoudig.
Bel ons gratis nummer:
0800-179 75 en wij doen de rest.**

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds heeft kantoren in heel Vlaanderen.